

4 - De Hoef

Inleiding

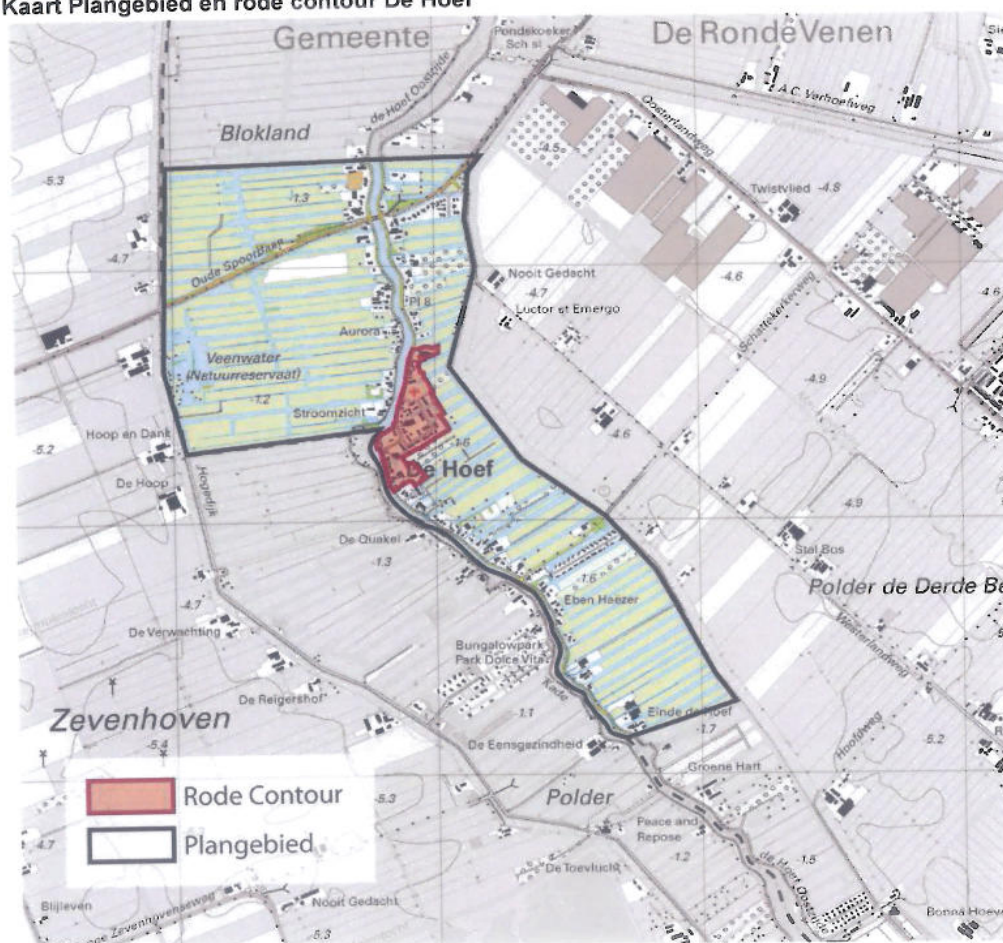
De kernen De Hoef en Waverveen nemen een speciale positie in de Landschapsnota in. Vanuit het kernenbeleid wordt veel waarde gehecht aan de unieke identiteit van elk van de kernen. De kernen De Hoef en Waverveen worden beide gekenmerkt door kleinschaligheid en een sterke verbondenheid met het buitengebied. De positie van De Hoef en Waverveen in het buitengebied is met name van grote landschappelijke impact. De belangrijkste landschappelijke kenmerken en waarden van De Hoef worden daarom apart in bijlage 4 van de Landschapsnota beschreven..

Ligging en plangebied

De Hoef is gelegen aan de westzijde van de gemeente, grenzend aan de provincie Zuid-Holland. De Oude Spoorbaan vormt een goede ontsluiting naar Uithoorn, Mijdrecht of Alphen aan den Rijn. Bewoners van De Hoef gebruiken echter meer de Schattekerkerweg (meer naar het zuiden) om in Mijdrecht te komen. Het dorp ligt aan de westelijke grens van de gemeente, op een punt waar de provincies Utrecht, Zuid-Holland en Noord-Holland elkaar raken.

Het plangebied bestaat uit de bebouwde kom van de kern De Hoef met daarin het gebied binnen de rode contour en een gedeelte van het aangrenzende bovenland.

Kaart Plangebied en rode contour De Hoef

Landschap en bebouwing na 1600

Landschap

Het bovenland van De Hoef is een middeleeuwse opstreckende verkaveling, die kenmerkend zijn voor de polders Groot Wilnis-Vinkeveen, Blokland en het bovenland langs de Kromme Mijdrecht en de Amstel. Het veen langs de Kromme Mijdrecht is niet afgegraven ten behoeve van turf. Vanuit het bovenland wordt op de lager gelegen Eerste Bedijking gekeken (drooggemaakt in 1864). In de droogmakerijen vinden we een ander verkavelingspatroon, de rationele verkaveling, gekenmerkt door een vast raster van wegen en watergangen (in Wilnis Veldzijde alleen watergangen). Het kunnen zien van de droogmakerij en van daaruit het zien van het hoger gelegen dorp De Hoef is één van de karakteristieke gebiedskenmerken. Door De Hoef liep vroeger een spoorlijn van de 'Haarlemmermeerlijnen', traject Uithoorn-Alphen aan den Rijn, aangelegd in 1915. Dit traject deed dienst tot 1936. Het stationsgebouw is niet meer aanwezig, maar nog wel een baanwachterswoning. Tegenwoordig ligt op dit traject een doorgaande weg (Oude Spoorbaan) richting de N201.

Het bovenland, ook het betreffende deel van de polder Blokland, heeft de functie van agrarisch gebied met landschappelijke en/of natuurwaarden. In het zuiden van de polder Blokland, aan de Hoge Dijk, ligt een klein natuurgebied, ontstaan door lokale vervening, waar enige jaren geleden beheersmaatregelen hebben plaatsgevonden (Stichting De Bovenlanden).

Aan de noordzijde van de Oude Spoorbaan, aan beide kanten van de Kromme Mijdrecht, liggen enige bosjes. Aan de westzijde is dit een langgerekte strook, waarin gewandeld kan worden. De Oude Spoorbaan is aan de westzijde beplant met knotwilgen, aan de oostzijde met een dubbele rij populieren.

Bebouwing en voorzieningen

Aan beide zijden van de Kromme Mijdrecht is bebouwing te vinden, voornamelijk woonbebouwing. Nog steeds is de bebouwing gelegen aan de weg op regelmatige afstand van elkaar. Her en der heeft verdichting plaatsgevonden. Aan de Oude Spoorbaan en bij de kerk clustert de bebouwing. De gebouwen langs de Kromme Mijdrecht zijn van verschillende bouwjaren en bouwstijlen. Dit levert een gevarieerd beeld op. Verder is er het ruimtelijk spel tussen woningen op de dijk en lager gelegen aan de dijk. Van oudsher staan de boerderijen verder op het perceel en burgerwoningen dicht aan de dijk. De twee clusters dateren uit eenduidiger bouwjaren. Door de kleinschaligheid van de naoorlogse projecten levert dit echter geen eenzijdigheid op. Een derde cluster is het arkenpark Vinkenslag, nabij de Schattekerkerweg.

Bij de brug van De Hoef heeft in vroegere tijden een schuurkerk gestaan, vermoedelijk tot 1782. Tot dat jaar kwamen de katholieke inwoners van Uithoorn naar De Hoef om de mis bij te wonen. In 1782 werd de parochie St. Jan de Doper in Uithoorn opgericht. Vanaf dat moment gingen de katholieke inwoners van De Hoef per kerkschuit naar Uithoorn. Hierdoor ontstond in De Hoef de wens om een eigen kerk te bouwen, wat in 1921 is gerealiseerd. Opmerkelijk aan dit gebouw is het achzijdig houten klokkentorentje, geplaatst op twee kruisende pangedekte zadeldaken.

Aan de Schattekerkerweg ligt een sportvereniging, met voetbal en handbal. In de winter wordt op het bovenlanddeel een landijsbaan ingericht. In De Hoef is verder een café-restaurant en basisschool. Buiten de bebouwing bestaat het landgebruik aan de oostzijde uit grasland en tuinbouw, aan de westzijde uit grasland.

Infrastructuur

Eén weg, parallel aan de Kromme Mijdrecht ontsluit de hoofdkern van zuid naar noord. Deze weg komt uit op de Oude Spoorbaan, een hoofdroute in de gemeente. De Kromme Mijdrecht is een vaarroute,

onderdeel van het Blauwe Netwerk. Ook voor fietsers is de Kromme Mijdrecht een aantrekkelijke route. Bij de brug over de Oude Spoorbaan komen de meeste routes samen, wat het tot hoofdknooppunt van het dorp maakt. Het bebouwingslint langs de Kromme Mijdrecht is plaatselijk dicht en dan weer meer open, met enige doorzichten naar het achter gelegen gebied. De dijkbeplanting is variabel aanwezig en bestaat vrijwel geheel uit particuliere beplantingen, binnen en buiten bouwvlakken.

Waterhuishouding

De Kromme Mijdrecht behoort als hoofdboezem tot de Amstellandboezem. Het gehele jaar door ontvangt de Amstel via de Oude Waver het kwalitatief slechte uitslagwater van Groot Mijdrecht Noord (hoge chloride- en nutriëntconcentraties en bruin van kleur). In natte perioden stroomt dat via de Amstel richting Amsterdam. In droge perioden ontstaat er een zuidwaarts gerichte stroming, door de Kromme Mijdrecht, tot aan de Oudhijzersluis in de Heinoomsvaart. Deze sluis is een inlaatpunt voor het watersysteem van de Vinkeveenboezem (bovenland).

Beleid en ontwikkelingen

Landschap

Er wordt naar gestreefd om de doorzichten naar het achterland open te houden. Vandaar dat verdere verdichting van de linten niet wordt gestimuleerd en zo mogelijk bouw van woningen en bijgebouwen wordt tegengegaan. Dit geldt zowel voor het lint als op de achterterreinen.

De verkavelingsstructuur van de bovenlanden dient zichtbaar te blijven, wat het bestemmingsplan ondersteunt, omdat het dempen van sloten in het bovenland verboden is.

Het laatste traject van de dijkverbetering langs de Kromme Mijdrecht (De Hoef Westzijde, tot Ruige Kade) is in 2013 gereed gekomen, gecombineerd met de aanleg van natuurvriendelijke oevers. In 2008 is door het Waterschap een Landschapsvisie opgesteld voor de dijkverbeteringen De Hoef Oostzijde-Westzijde en Kromme Mijdrecht. Hierin is aangegeven hoe wordt omgegaan met profielen, waardevolle bomen, open delen/zichtlijnen en herinplant.

Recreatie is gericht op extensiviteit en natuurbeleving. Zo mogelijk wordt meegewerkt aan nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven.

Natuur

De Mijdrechtse bovenlanden en de polder Blokland behoren niet meer tot de EHS en worden aangeduid als agrarisch gebied, vallend onder de Groene Contour. Dit betekent dat er mogelijkheden worden geboden om op vrijwillige basis met nieuwe (ruimtelijke) arrangementen natuur te ontwikkelen. De aanwezige, bestaande natuur(percelen) vallen onder de EHS. Deze percelen liggen vooral in het midden van de polder Blokland. Ook nieuwe natuur binnen de Groene Contour gaat onder de EHS vallen. De Amstel en Kromme Mijdrecht zijn eveneens EHS-zones. In het provinciale Natuurbeheerplan 2013 zijn alle natuurtypen benoemd, ook het agrarisch natuurbeheer (zie onderstaande kaart).

Waterhuishouding

De Mijdrechtse Bovenlanden, waartoe het bovenland van De Hoef behoort, kennen een maaiveld daling van 3 tot 4 mm per jaar. De gemiddelde drooglegging is 58 cm. Deze is voldoende voor de functie van agrarisch gebied met landschappelijke en/of natuurwaarden.

De oplossing voor het waterprobleem in de boezem, het omgaan met het kwalitatief slechte uitslagwater van Groot Mijdrecht, moet gezocht worden in het Deltaprogramma, deelprogramma Zoet Water (2014 e.v.).

Bij extreme neerslag (en toekomstige toename) kan er een relatief grote peilstijging in de Mijdrechtse bovenlanden optreden. In de bovenlanden leidt dit niet tot knelpunten, omdat het maaiveld relatief hoog ligt. Overtollig water in het bovenland wordt afgevoerd via de Kerkvaart.

De polder Blokland heeft geen directe bemaling naar de boezem. De afwatering van deze polder vindt plaats via een tweetal noord-zuid gerichte hoofdwatergangen. Toetsing aan het klimaatscenario voor 2050 laat zien dat de polder geen tekort heeft aan waterberging.

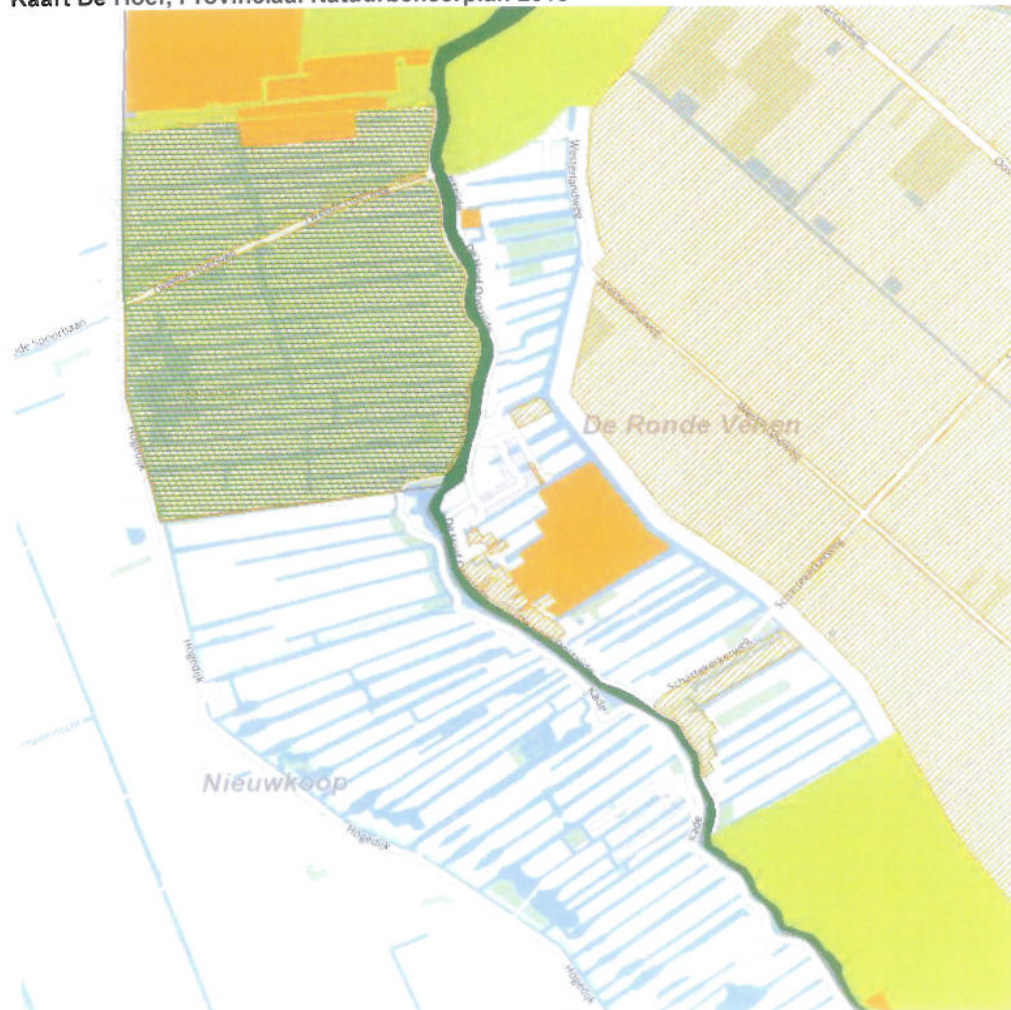
Als gevolg van hun functie gelden er voor waterkeringen speciale regels bij ruimtelijke ontwikkelingen en beheer. Dit is van toepassing op de kernzone van de dijk en aangrenzende beschermingszones. Regelgeving is te vinden in het bestemmingsplan Buitengebied en in de Keur van het Hoogheemraadschap.

Het gemeentelijke verbreed rioleringsplan (2012) geeft richtlijnen en normen voor het omgaan met hemelwater, afvalwater en grondwater bij (her)ontwikkelingen en renovaties. Zo zijn er normen opgenomen voor ontwateringsdiepten van de diverse gebruiksfuncties binnen de bebouwde kom, maar ook daarbuiten, zoals wegen, kampeerterreinen en sportvelden.

Dorpsvisie De Hoef

Het Dorpscomité De Hoef ontwikkelt een eigen visie die door de raad wordt vastgesteld.

Kaart De Hoef, Provinciaal Natuurbeheerplan 2013

Uitsnede uit provinciaal Natuurbeheerplan 2013

Donkergroen vlak: bestaande EHS-natuur

Oranje vlak: gerealiseerde nieuwe EHS-natuur (aangekocht en ingericht of alleen aangekocht)

Niet binnen EHS:

Groen vlak: groene contour

Groene arcering: agrarisch natuurbeheer - botanisch waardevol grasland (randenbeheer)

Oranje arcering: agrarisch natuurbeheer - weidevogelgebied